

Morda bi nam morali včasih prisluhnuti

Najbolj pereča težava današnje družbe je pomanjkanje zaupanja v mlajše generacije, kar bi, če bi bilo zaupanja več, lahko izboljšalo kvaliteto življenja in bivanje vseh, naj bodo mladi ali starejši. Ko bi le prisluhnili našim mnenjem, opombam, nasvetom in naši zaskrbljenosti za prihodnost. Danes je pa mogoče začutiti nepripravljenost prisluhnuti mladim s strani odraslih oz. bolje rečeno tistih, ki so v življenju marsikaj že izkusili.

Premalo je vere v nas mlade, ki bi se res radi uveljavili v družbi, a žal nimamo sredstev, da bi lahko to dosegli. Naj se samo za trenutek zamislimo v dejstvo, koliko mladih je trenutno brezposelnih. Mladih, ki se po zaključenem univerzitetnem študiju znajdejo v škripcih, ker jim ne uspe najti poklica, za katerega so se tako trudili v letih, ko so bili še na univerzi. Sedaj pa ni niti rečeno, da sploh najdeš službo. Koliko je takih mladih? Koliko je namreč takih, ki na primer doktorira iz novinarstva in se morajo zadovoljiti s poklicem knjižničarke? Ali gradbenih inženirjev, ki gredo za vrtnarje? Ali pa tistih, ki se odločijo za nego ostarelih, kljub temu, da se niso za to izobrazili, a se v pomanjkanju boljših možnosti zadovoljijo tudi s tako napornimi poklici? Veliko jih je. Vse to počnejo, da bi zaslužili toliko, kolikor je potrebno, da dostojno, samostojno živijo brez vsake pomoči (staršev, ostalih družinskih članov).

Večina jih torej rajši »pristane na ne ravno enostavne« naporne službe (z majhnim dobičkom), kot da je ne bi sploh imeli. Dodatno negotovost predstavlja zanje delo za določen čas, kajti nikoli ne vedo, čemu gredo naproti. Če jih

»Youth Power« (Matej Susič)

bodo obdržali le za določeno obdobje (tri, šest mesecev) ali tudi dlje. Vdajo se torej začasni službi v pričakovanju boljših časov, ko bodo morda našli tisto, kar so pričakovali in za kar so se toliko trudili. Obstajajo pa tudi taki, ki se nikakor ne zadovoljijo z ničemer, kar jim ponuja delovni trg, čeprav vejo, da če bodo odklonili, ne bodo našli nič boljšega.

Tovrstni dejavniki torej krepijo brezup, uničujejo vero v svetlo prihodnost. Na tak način vodijo mladega človeka, da si seže po življenju, samega sebe uniči in si s tem olajša dušo od vseh muk in skrbi, kar seveda še zdaleč ni prava rešitev.

Ustrezna rešitev bi nedvomno bila večji posluš do nas mladih in naših idej ter prenova družbe tako, da bi starejši, ki so si nabrali dovolj delovnih izkušenj, pustili svoje mesto mladim.

V Sloveniji so se ponovno odločili, da gredo na lov za novimi talenti. Tako so, kot v že vrsti drugih držav, tudi na Pop-tv-ju priredili znan televizijski šov X factor.

Po prvi avdiciji, ki je pa na televiziji ne vr-tijo, so se vsi prijavljeni morali na odru pred mikrofonom spopasti s strogo žirijo. Le-to sestavljajo trije dobro podkovani glasbeni-ki: Damjan Damjanovič – glasbenik, direk-tor Slovenske filharmonije in glasbeni skavt, Jadranka Juras – pevka, avtorica besedil in glasbe ter vokalna mentorica in Aleš Uranjek – glasbenik, producent, glasbeni manager, avtor glasbe in besedil.

tudi od žirije dobila izredno pozitivne ko-mentarje. Brez pomisleka ji je vsak član žirije dal svoj »da«.

Ko je bilo vseh avdicij konec, so bili izbra-ni postavljeni pred še težji izziv. Na X-kam-pu so jih pri prvi nalogi razdelili v skupine in vsaki skupini dodelili pesem. Ob petju pe-smi pred žirijo so morali pevci poskrbeti, da so sami prišli do izraza, a istočasno ni smel nihče preveč izstopati, saj je morala skupina delovati tudi kot celota. Tudi tokrat ni Deme-tra nikogar razočarala. Žiranti so marsikoga na ta dan poslali domov, njo pa so pohvalili, da je dosegla njihova pričakovanja. Tako se je naslednjega dne spet vrnila na kamp, kjer

TUDI ZAMEJCI IMAMO

X

FACTOR

(foto A. Kravanja;
www.xfactor.24ur.com)

Po odpeti pesmi so morali kandidati od njih dobiti vsaj dva da-ja, da so lahko šli v naslednji krog, oziroma na tako imenovani X-kamp.

Med prijavljenimi, smo si lahko med od-dajo ogledali tudi mlado talentirano zamejko Demetro Malalan. Petnajstletna Demetra iz Trsta, točneje iz Trebč, že od malega prepe-va, tokrat se je pa odločila, da se gre končno pokazat tudi javnosti. Na oder se je na vi-dez odpravila nekoliko plaho, a med petjem pesmi Chasing Pavements (Adele), je vsem pokazala, iz kakšnega testa je. Vse je pustila odprtih ust, tako je poleg glasnega aplavza

so jo z ostalimi čakale plesne vaje. Tudi med plesnimi vajami se je izkazala in potrdila, da nima faktorja X samo v petju.

Po koncu kampa si bodo žiranti razpo-redili delo in vsak izmed njih prevzel eno kategorijo: solisti pod 21 let, solisti nad 21 let in glasbene skupine. Vsak bo vo-dil svojo skupino in usmerjal svoje čla-ne, da se bo njihov talent še bolj razvil. Vsi komaj čakamo na nadaljnje razplete, na-vijamo za Demetro in ji v tekmovanju želimo vso srečo!

Neža Kravos

Prihodnost KJE SI

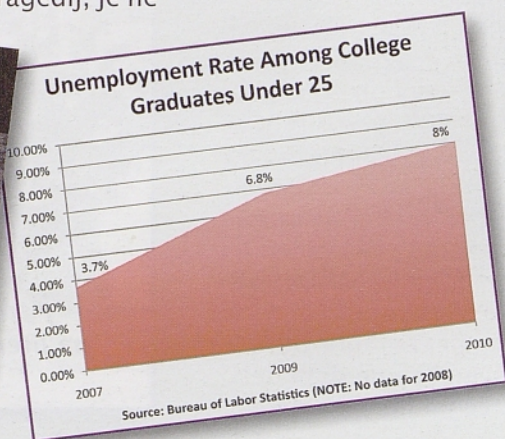
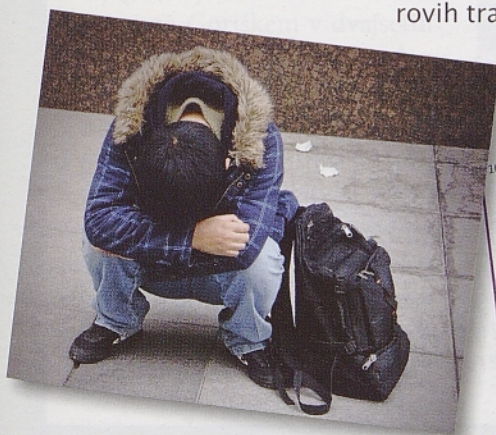
Čeprav sem med pisanje tega prispevka besna, je summa summarum vsega žalostna. Današnji razlog besa v mojem majhnem, omejenem svetu je naslednji.

Že tretje leto zapored so nam dodelili nesposobno profesorico iz angleščine. Že lani sem pod geslom "angleški jezik 2", opravila izpit iz analize reklamnih plakatov. V angleščini sicer, vendar je profesorica izjavila, da je jezik ne zanima, dovolj je, da dobro poznamo snov, ki jo ona zahteva. Ne bom se spuščala v detajle izpita, ker ni umestno in ker bi se stanje izkazalo za bednejše, kot že itak je. Letos smo računali na to, da bomo imeli profesorico angleškega materinega jezika, vendar so nam dodelili nekoga, ki je doštudiral v Romuniji. Vse deluje na osnovi prijateljstev profesorjev, ne pa v smeri tega, kar je boljše za študente. Prišla sem do točke, na kateri ne upam več v to, da bi mi dodelili sposobnejšo profesorico, temveč v to, da bi mi priznali del izpita, ki sem ga že opravila in ki bi ga morala zdaj v celoti ponoviti. Tako bi mi bilo treba opraviti zgolj ustni del izpita, ne bi pa bilo potrebno, da bi zdaj, konec aprila, šele začela slediti trideseturnemu nizu predavanj, za katerega moram še odšteti mastne denarce za nakup zahtevane knjige (fotokopije niso dovoljene, jasno), ki ima že na platnici zapisano "knjiga za višje šole". Ob koncu pa moram še cel dan presedeti na univerzi, da opravim izpit, ki je samo kapljica v oceanu, ki me loči od zagovarjanja in, z malo sreče, diplome, ki jo želim opraviti julija, saj bi rada pustila sami sebi dva meseca časa, da pretehtam, katere (skromne) možnosti imam za magisterij. To je pa že druga zgodba, in ker to ni zbirka Shakespearovih tragedij, je ne

bom navajala, tudi ker sem za prejšnjo pripoved porabila že kar precej sape.

Študentka sem, sodobnih jezikov in literatur na tržaški leposlovni fakulteti. Kar pišem, so moji občutki, ni čista resnica (vprašanje pa je, ali čista resnica sploh obstaja drugod kot zgolj v čisti filozofiji). Te besede so moja izkušnja, ne splošna situacija (ali pa morda je, tega ne morem vedeti). Pa vendar. Spadam v skupino srečnežev, ki si lahko privoščijo univerzitetni študij v Italiji in ki jim celo starši plačujejo vsakoletne, kar zajetne takse. Moj študij je skok v prazno, predvsem v času, ki je po sebi že težak, pa vendar je šele mrak pred dolgo temo, ki nas čaka, vsaj tako pravijo (hura, živele pozitivne misli!). Vsemu navkljub pa verjamem v luč pisane besede, medčloveških odnosov, razuma. Verjamem v vrednost (skoraj) vseh fakultet, v moč inteligence in znanja. Vse to seveda na idealni ravni. Ko preidemo k praksi, postane ta luč razuma kot tiste mežikave stare žarnice iz srhljivk: ne veš, če bi imel rajši, da takoj ugasne in se znajdeti tako ti kot strašna pošast, ki je na preži, v temi, ali pa, da bi še naprej nespodbudno škripala in se majala. Kako dolgo bo sploh še to premogla? Da smo si na jasnem: v tem primeru je protagonist srhljivke študent, pošast pa država. Klasika. Na tej točki (če se še niste) se boste najbrž že malo zdolgočaseno spraševali, od kod vsa ta črnogledost, drugi pa si verjetno že mislite "Nič novega ni povedala. Sodobni študentje pač. Ves čas protestirajo in cilj protesta je zgolj protest," (če razumete, na kaj s to nesrečno besedno igro mislim), "Ne vejo, kaj imajo." Vemo. Prav to je žalostno: vemo, kaj, z obrabljeno metaforo, izgubljam kot pesek med prsti. Zraven pa najbrž

piha še močna burja, saj tega peska skoraj ne vidimo. Koliko časa se je človeštvo razvijalo in hrepenelo po (vsaj delni in navidezni oziroma omejeni na nekatere predele sveta) enakopravnosti? Kaj vsega bi dala moja nona, inteligentna ženska, ki je garala celo življenje za naj-

(dalje s prejšnje strani)

nižjo penzijo, za to, da bi lahko še naprej študirala! Dandanes pa visi zraven vhoda v obdobje univerzitetnega študija rdeč napis, kot od kakega nočnega kluba: BREZCILJNOST. Ob njem stojita Murn modrec in osliček, ki složno pregovarjata ljudi, naj ne stopijo v svet študija, naj si raje

poiščejo delo. Sama, če dobro preudarim, ne mislim tako. Še vedno vztrajam pri misli, da je univerzitetna formacija koristna, so pa številni mladi, ki šele izbirajo višjo šolo, ki privilegirajo strokovne, tehnične šole, ker v univerzi ne vidijo prihodnosti. Zato sem se začela spraševati, zakaj se to dogaja. Razdvojena sem med konkretnim katastrofalnim stanjem nekaterih univerz in med medijskim antiuniverzitetnim bombardiranjem. Nam želijo prodati univerzitetno realnost kot nesmiselni dodatek? Hočejo, da ljudje, če se že odločijo za nadaljnji študij, izberejo raje privatno univerzo? Na to bo odgovoril čas, do takrat pa ostane neznanka, kateri bodo v končnem seštevku, z Levijevimi besedami, "sommersi in kdo salvati" (kdo bo utonil in kdo se bo rešil).

Na krožnik vam postavljam še dve stvarnosti: svojo – stvarnost študentke, ki je zadovoljna s študijem (če pa jaz, ki sem zadovoljna s študijem, tako razmišljam, kako razmišljajo šele ostali!) in stvarnost nekoga, ki je doštudiral pravo, ekonomijo ali arhitekturo in zdaj prodaja tepihe v veleblagovnici. Človek, najbolj inteligentna žival, kot po navadi zapravi in uniči to, kar je ustvaril. Zakaj? Prosim, če kdo ve, naj mi odgovori: zakaj? Kaj ne bi mogli, enkrat toliko, najti tisto dragoceno sožitje, po katerem vsi tako hrepenimo?

Straši me, da se bojim svoje prihodnosti, da mi je ta, čeprav meni nenaklonjen študij, zaledje pred ničem, ki me čaka ob koncu. Kje je svetla luč prihodnosti, kje so upi iz mladih let, ki so bili tako sladki Prešernu in Leopardiju?

Po vseh neskončnih problemih, ki sem jih dobila na svoji poti in po katerih neomajno vztrajam pri svojem podpiranju univerzitetnega študija, me straši dejstvo, da se mladi trinajstletniki odločajo raje za agrarno šolo kot za licej, ker "po univerzi se ne dobi dela". Sami pri njih preverite, če mi ne verjamete.

Če ste v teh mojih besedah iskali odgovore na vprašanja, ste se krepko zmotili: odgovorov nimamo ne jaz ne vi. Vsi pa, tako jaz kot vi, lahko razmišljamo o tem stanju in morda, jutri, kaj spremenimo ali pa ne, to je naša izbira. Če vi ne boste ničesar storili, ne skrbite, nič hudega, sledila bo samo kulturna kata-

strofa. Šalim se! Več ali manj. Moje mnenje je (če bi na začetku prebrali to poved, vam ne bi bilo treba brati celotnega besedila), da je stanje univerz v Italiji katastrofalno in se še slabša, mi pa ne smemo gledati in se samopomilovati niti ne bojkotirati univerze, moramo spremeniti stanje in pripeljati študijske hrane spet na visoko raven. Kako? Odgovor na to vprašanje prepuščam tebi, dragi bralec, jaz sem že preveč govorila.

Valentina Oblak

NINA PAHOR V NEZNANO

*Trepeta moje srce,
v novi, širni svet zdaj gre;
plove plaho tja v daljavo,
žene veter ga sanjavo
v neznano.*

*Kaj se jadra veselite?
Kaj tako glasno bučite?
Vedro je šumenje vod,
tih, otožen je odhod
v neznano.*

**Pesem je prejela drugo nagrado
na literarnem natečaju SKK-MOSP.**